

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ένδοξη Επανάσταση (Αγγλία 1688)

Η Αγγλία,
(αφετηρία του Διαφωτισμού)

- το 17^ο αι., γίνεται η μεγαλύτερη εμπορική και ναυτική δύναμη στον κόσμο.
- το 1688 με την Ένδοξη Επανάσταση, η αστική τάξη επιβάλλει
 - ✓ **συνταγματική μοναρχία**
 - ✓ **κοινοβουλευτισμό.**
- Από τότε η Αγγλία γίνεται πόλος έλξης των ανθρώπων που
 - ✓ **απεχθάνονται την απολυταρχία**
 - ✓ **και θέλουν να ζήσουν σε συνθήκες φιλελευθερισμού.**

Αμερικανική Επανάσταση (Αμερική 1773 - 1783)

- **Αίτια** : Το 18^ο αιώνα η Αγγλία
 - κατείχε δεκατρείς αποικίες στη βόρεια Αμερική.
 - επέβαλλε στους αποίκους να έχουν εμπορικές σχέσεις **μόνο με τη μητρόπολη**
 - τους απαγόρευσε την εκμετάλλευση νέων περιοχών,
 - επέβαλε για πολεμικές δαπάνες (Επταετής πόλεμος με Γαλλία)
 - ✓ πρόσθετη φορολογία σε προϊόντα, όπως το τσάι και η ζάχαρη,
 - ✓ ειδικό φόρο χαρτοσήμου σε εφημερίδες και εμπορικά έγγραφα.
- **Χρονικό**
 - 1773 : ταραχές στη Βοστώνη, → αντιδράσεις
 - 1774 : οριστική ρήξη επειδή
 - ✓ οι Αμερικανοί διεκδικούν αυτοδιοίκηση
 - ✓ η Αγγλία τηρεί ανένδοτη στάση
 - 4 Ιουλίου 1776
 - ✓ ψηφίστηκε στη Φιλαδέλφεια η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας
 - ✓ τη σύνταξαν οι Βενιαμίν Φραγκλίνος και Θωμάς Τζέφερσον
 - ✓ Αποτελεί την πρώτη πρακτική εφαρμογή των πολιτικών ιδεών του Διαφωτισμού.
 - 1776-1783 : πόλεμος Ανεξαρτησίας οι Αμερικανοί επαναστάτες
 - ✓ ενισχύθηκαν από εθελοντές Ευρωπαίους,
 - ✓ νίκησαν χάρη στις ικανότητες του αρχιστράτηγου **Γεωργίου Ουάσινγκτον**
 - 1783 η Αγγλία,
 - ✓ μετά από διπλωματική απομόνωση και συντριπτική ήττα στο Γιόρκταουν,
 - ✓ αναγνώρισε την ανεξαρτησία των 13 αποικιών (Συνθήκη των Βερσαλλιών, 1783).
- **Συνέπειες**
 - δημιουργήθηκε ένα νέο έθνος
 - καθιερώθηκαν δύο άγνωστοι μέχρι τότε πολιτειακοί θεσμοί,
 - ✓ το **ομοσπονδιακό κράτος**
 - ✓ η **αβασίλευτη δημοκρατία.**

Γαλλική Επανάσταση (Γαλλία 1789 - 1815)

- **Αίτια**
 - η γαλλική κοινωνία ήταν αριστοκρατική και φεουδαρχική, χωρισμένη σε τρεις τάξεις από την περίοδο του Μεσαίωνα:
 - ✓ τον Κλήρο και τους Ευγενείς (3%), που είχαν όλα τα προνόμια
 - ✓ και την Τρίτη Τάξη (97%), που είχε μόνο υποχρεώσεις.
 - Κατά το δεύτερο μισό του 18^ο αι.
 - ✓ οι σπατάλες της Αυλής και οι πόλεμοι πολλαπλασίασαν τις κρατικές δαπάνες και αύξησαν τα ελλείμματα.
 - ✓ **Δεν εφαρμόστηκαν** οι μεταρρυθμίσεις των Τυργκό και Νεκέρ επί Λουδοβίκου ΙΣΤ', λόγω της αντίδρασης των ευγενών
 - ✓ Δυσμενείς καιρικές συνθήκες επιδείνωσαν την οικονομική κρίση
 - ✓ Το χειμώνα του 1788-1789 η τιμή του ψωμιού ανέβηκε στα ύψη, με αποτέλεσμα η αγορά του να απαιτεί το 88% του μηνιαίου εισοδήματος.
- **Χρονικό**
 - 5 Μαΐου 1789 : σύγκληση των Γενικών Τάξεων Οι αντιπρόσωποι της Τρίτης Τάξης
 - ✓ περίμεναν μεταρρυθμίσεις,
 - ✓ διαπίστωσαν ότι στόχος ήταν η επιβολή νέων φόρων
 - ✓ Αντέδρασαν και αυτοανακηρύχθηκαν **Εθνική Συνέλευση,**
 - ⌘ Ο Λουδοβίκος όμως **δεν** την αναγνώρισε.
 - 20 Ιουνίου 1789 έδωσαν τον **Ορκο του Σφαιριστηρίου** με τον οποίο δεσμεύθηκαν να δώσουν σύνταγμα στη Γαλλία.
 - ⌘ Ο Λουδοβίκος συγκέντρωσε στρατό στις Βερσαλλίες.
 - 14 Ιουλίου 1789 ο λαός με το σύνθημα **ελευθερία, ισότητα, αδελφοσύνη,** κατέλαβε τη Βαστίλλη,
 - Από το Παρίσι η εξέγερση μεταδόθηκε στις επαρχίες, όπου οργανώθηκε η εθνοφυλακή και λεηλατήθηκαν οι πύργοι των ευγενών.
 - 4 Αυγούστου 1789 η Συνέλευση καταργεί τα προνόμια,
 - 26 Αυγούστου ψήφισε τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, με την οποία προβάλλονταν οι θεμελιώδεις αρχές του Διαφωτισμού (ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη).
 - Ο βασιλιάς υποχρεώθηκε να επικυρώσει τα τετελεσμένα και να εγκατασταθεί στο Παρίσι, ώστε να βρίσκεται υπό τον έλεγχο των επαναστατών.
- **Συνέπειες**
 - **λαϊκή κυριαρχία, κατάργηση βασιλείας, Αστικό Δίκαιο, ελευθερία του Τύπου, δωρεάν και υποχρεωτική Παιδεία.**